

GBO Overheid
Bureau Forum Standaardisatie
Wilhelmina van Pruisenweg 104
2521 EN Den Haag

Onze referentie
B20090922

Uw referentie
Consultatieprocedure WSRP v2.0

Datum
21 september 2009

L.S.

In antwoord op uw vragen met betrekking tot de consultatie "Web Services Remote Portlets (WSRP) v2.0" wil ik u de volgende reactie geven. Onderstaande nummering komt overeen met de nummering uit het consultatiedocument.

3.1 Inleiding

Aan het gebruik van Web services en in het bijzonder het koppelen van webportals en portlets constateer ik een groeiende behoefte binnen de eOverheid. Ik ben daarom ook bijzonder verheugd met het initiatief om op dit punt te komen tot standaardisatie.

3.2 Vragen over hoofdstuk 1 van het expertadvies ("Doelstelling expert-advies")

1. Geen aanvulling of wijziging nodig.

3.3 Vragen over hoofdstuk 2 van het expertadvies ("Toepassing en werkingsgebied")

2. De conclusie ten aanzien van het toepassingsgebied deel ik niet.
Het toepassingsgebied zoals beschreven voor WSRP vormt een onderdeel van het toepassingsgebied van de OverheidsServiceBus dat de koppeling van informatiesystemen van overheidsorganisaties heeft. Of zoals verwoord op de lijst met open standaarden:
 - "OSB-ebMS standaard voor meldingen tussen informatiesystemen
 - OSB-WUS standaard voor de (geautomatiseerde) bevraging van informatiesystemen"
3. Ik onderschrijf het geadviseerde werkingsgebied.

3.4 Vragen over hoofdstuk 3 van het expertadvies (“Toetsing van de standaard aan de criteria”)

4. Ik onderschrijf de openheid van de standaard.
5. De conclusie ten aanzien van bruikbaarheid deel ik niet.
De deelconclusie ten aanzien van volwassenheid deel ik niet. De expertgroep geeft aan dat er slechts één overheidspartij ervaring heeft met de standaard. Met name het toepassen van de standaard voor gebruik tussen overheden onderling brengt een extra complexiteit mee (zie ook punt)
De deelconclusie ten aanzien van concurrerende standaarden deel ik niet. Het College heeft inmiddels de OSB standaard geplaatst op de lijst van open standaarden. Deze standaard heeft de koppeling van informatiesystemen als toepassingsgebied. Portalen en systemen voor portlets zijn een bijzondere vorm van informatiesystemen. Behalve protocollen uit OSB zijn er ook andere protocollen denkbaar (maar minder zinvol).
6. De conclusie ten aanzien van de impact van de standaard deel ik niet.
De deelconclusie ten aanzien van de technologie van de standaard deel ik niet. De expertgroep geeft aan dat er hoofdzakelijk implementaties voor Java bestaan; implementaties voor PHP ontbreken en er bestaat slechts 1 implementatie voor .NET. Dit betekent dat overheden niet vrij zijn om hun eigen technologiekeuzes te maken en verplicht zijn te migreren naar Java-technologie of hybride omgevingen. Een dergelijke migratie heeft een aanzienlijke impact.
De deelconclusie ten aanzien van beveiliging en privacy deel ik niet. Er wordt binnen het document vrijwel geen aandacht besteed aan beveiligingsissues, autorisatie, authenticatie en logging. Mijn insziens zijn dit toch zeer relevante onderdelen voor webservices, portalen en WSRP binnen bepaalde overheidsdomeinen. Aanbevolen wordt om hierbij te kijken naar de ontwikkelingen die vanuit de OSB-standaard op dit vlak bestaan en (selectief) gebruik te maken van de daarin toegepaste PKI-technologie.
7. De conclusie ten aanzien van het potentieel van de standaard deel ik niet.
De expertgroep geeft aan dat leveranciers verschillende subsets van de standaard kunnen implementeren. De praktijk van OSB leert dat leveranciers deze mogelijkheid in de praktijk effectueren. Hierdoor ontstaat een belangrijk risico voor het interoperabel toepassen van de standaard binnen de eOverheid. Hier leert ons weer de OSB-standaard dat het zinvol is om een beperkter profiel van de standaard voor te schrijven dat zekerheid biedt op het interoperabel toepassen¹.

3.5 Vragen over hoofdstuk 4 van het expertadvies (“Advies aan Forum en College”)

8. De overweging van de expertgroep ten aanzien van bruikbaarheid, impact en potentieel deel ik niet; de overweging ten aanzien van openheid wel.
9. Het advies van de expertgroep deel ik niet.
Ik zou het Forum en College Standaardisatie willen adviseren om deze standaard nog niet te plaatsen op de lijst met open standaarden. Om het beoogde doel wel te bereiken adviseer ik om:
 - De standaardisatie van WSRP niet los te zien van andere behoeften van communicatie tussen informatiesystemen binnen de eOverheid zoals deze door de OSB-standaard afgedekt wordt.
 - De aangegeven bezwaren verder te laten onderzoeken door de beheerorganisatie voor de OSB-standaard om te komen tot een interoperabele en gedragen profiel voor het gebruik van deze standaard.

1 Ter vergelijking: OSB is op zich geen open standaard maar een door de overheid gekozen beperking van de open standaarden WUS en ebMS.

3.6 Resterende inhoudelijke opmerkingen

10. Verdere overwegingen die ik het Forum en College Standaardisatie zou willen meegeven zijn:

- Acceptatie van een standaard vereist dat deze heeft bewezen nut te bieden en dat deze draagvlak geniet. Op dit moment is er weinig tot geen ervaring met het gebruik van de standaard tussen overheden onderling. De complexiteit hiervan is niet te onderschatten en vereist aanvullende afspraken om de veiligheid van informatie, de authenticatie van partijen en de autorisatie van gebruik te organiseren. Voorafgaand aan afspraken zal echter zekerheid moeten bestaan over de mogelijkheid om deze in de praktijk te kunnen realiseren.
- De beheerorganisatie voor de OSB-standaard is bij uitstek ingericht voor het komen tot beproefde afspraken over communicatie tussen informatiesystemen van overheidsorganisaties. Bovendien zijn in het kader van deze standaard voorzieningen gerealiseerd zoals het OSB Service Register die een belangrijke ondersteuning kunnen geven aan het efficiënt toepassen van de standaard.

Hoogachtend,

Ir. T.A. Peelen
directeur Open Consult
Domela Nieuwenhuislaan 13
2314 ER Leiden
+31 6 2468 9667